

07.02.2023
KSL/85/03.06.00/2022

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Cygnaeuksenkatu 1 / PL 250
40101 Jyväskylä
kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntönnö KESELY/676/2022

LAUSUNTO KAIJANSUON TUULI- JA AURINKOVOIMAHANKKEEN JA SÄHKÖNSIIRRON YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA

Keski-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Keski-Suomen liiton lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma), joka koskee Karstulan Kaijansuon aurinko- ja tuulivoimahanketta ja sen sähkönsiirtoa. Hankkeeseen sovelletaan YVA-lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Tuuli- ja aurinkovoima-alue sijaitsee noin 18 kilometriä Karstulan keskustasta länteen Soinin rajalla. Hankealueen pinta-ala on noin 1360 hehtaaria, ja alueen suurimpia metsänomistajia ovat Metsähallitus ja Neova oy. Lisäksi hankealueella on yksityisiä maa-alueita.

Suunniteltujen tuulivoimaloiden yksikköteho on korkeintaan 10 MW ja voimaloiden kokonaiskorkeus enintään 300 metriä. Aurinkopaneelien suunniteltu kokonaisteho on noin 50 MW. YVA-menettelyssä tarkastellaan seuraavanlaisia vaihtoehtoja (VE):

- VE0: Hanketta ei toteuteta
- VE1: rakennetaan 8 tuulivoimalaa ja 104 hehtaarin aurinkovoima-alue
- VE2: rakennetaan 6 tuulivoimalaa ja 117 hehtaarin aurinkovoima-alue
- VE3: rakennetaan 8 tuulivoimalaa

Tuulipuiston verkkoliityntä on suunniteltu toteutettavan olemassa olevaan Fingridin 110 kV Alajärvi-Petäjavesi voimajohtoon maakaapelilla. Tarkastelussa on kaksi eri maakaapelireittiä. Vaihtoehtoisten reittien alustavissa linjauksissa on hyödynnetty mahdollisuuksien mukaan olemassa olevia maastokäytäviä. Uusi sähköasema sijoitetaan nykyisen voimajohdon viereen.

Keski-Suomen lainvoimaisessa maakuntakaavassa hankealue sijoittuu biotalouteen tukeutuvalla alueella. Biotalousalueen suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa *varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä.*

Lisäksi hankealueella kulkee maakuntakaavaan merkitty ulkoilureitti. Ulkoilureittimerkinnällä osoitetaan Keski-Suomen maakuntaa ja eräitä muita sitä tukevia ulkoilureittejä ohjeellisenä.

Hankealueen välittömässä läheisyydessä pohjoispuolella on lintu- ja luontodirektiivien (SPA / SAC) mukainen Natura 2000-alue, Haukisuo-Härkäsuo-Kukkoneva (FI0900093). Myös alueen eteläpuolella on Natura 2000-alue, Laihistenneva-Härkäneva-Vahvasenjoki (FI0900055, SAC). Osaa Natura-alueesta koskee maakuntakaavan luonnonsuojelualuemerkintä, Laihistenneva-Vahvasenjoki. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltu tai suojeltavaksi tarkoitettu alue. Maakuntakaavan luonnonsuojelualueiden suojelumääräyksen mukaan *alueilla ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueiden suojeluaroja. Suojelumääräys on voimassa, kunnes suojelualueet varsinaisesti perustetaan.*

KESKI-SUOMEN LIITTO · LUTAKONAUKIO 7, 40100 JYVÄSKYLÄ · KESKISUOMI.FI

Keski-Suomessa on vireillä maakuntakaavaprosessi nimellä Keski-Suomen maakuntakaava 2040. Kaava käsittelee seudullisesti merkittävää tuulivoiman tuotantoa (tv), hyvinvoinnin aluerakennetta ja liikennettä. Seudullisesti merkittäväksi tuulivoimatuotannoksi on katsottu yli 9 tuulivoimalan muodostamat alueet. Maakuntakaavaluonnos oli nähtävillä 7.3.-5.5.2022. Maakuntakaavaluonnoksessa hankealueelle ei ole osoitettu muutoksia.

Maakuntakaavaluonnoksessa esitetyn koko maakuntaa koskevan uusiutuvan energian suunnittelumääräyksen mukaan *tuulivoiman suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset asutukseen, liikenneväyliin, maisemaan, kulttuuriperintöön, virkistykseen, elinkeinoihin, luontoon, pohjavesiin ja eri hankkeiden yhteisvaikutukset sekä vaikutukset ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuteen.*

Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 ehdotus on tarkoitus asettaa nähtäville vuoden 2023 aikana. Kaavaehdotuksen laatimista varten on toteutettu useita kokonaisuuteen olennaisesti vaikuttavia selvityksiä ja vaikutusten arviointeja: Natura-arviointi, sähkönsiirron selvitys, maisemavaikutusten arviointi, metsäpeuran liikkumista ja vasomisalueita koskeva selvitys sekä tuulivoiman sosiaalista hyväksyttävyyttä käsitellyt selvitys.

Sekä Keski-Suomen lainvoimaista maakuntakaavaa että Keski-Suomen maakuntakaavaa 2040 varten laaditut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit tukevat maakunnan tuulivoimahankkeiden valmistelua ja ovat käytettävissä hankevalmistelussa. Kaavoihin liittyvät aineistot löytyvät Keski-Suomen liiton verkkosivuilta:

<https://keskisuomi.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/>.

Joulukuussa 2021 hyväksytyssä strategiassa Keski-Suomi on asettanut tavoitteekseen hiilineutraaliuden vuonna 2030. Hiilineutraali Keski-Suomi -tavoite tarkoittaa päästövähennystavoitetta -80 % kasvihuonekaasupäästöistä 2030 mennessä verrattuna vuoteen 2007. Tavoitteen saavuttamiseksi on valmisteltu Hiilineutraali Keski-Suomi 2030 -tiekartta. Tiekartta on laadittu kokonaiskestävyyden periaatteen pohjalta eli se huomioi niin taloudelliset, ympäristölliset, sosiaaliset kuin kulttuurillisetkin näkökulmat tasapainoisesti. Yhtenä tavoitteena tiekartassa on vähäpäästöinen energiantuotanto. Tiekarttaan voi tutustua sen omilta sivuilta: <https://hiilineutraali.keskisuomi.fi/>.

Keski-Suomen liitolla ei ole erityistä huomautettavaa Kaijansuon tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ja sähkönsiirron ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa esitettyihin ympäristövaikutuksiin, eikä ohjelmassa kuvattuihin arviointimenetelmiin.

Maakuntakaavan näkökulmasta erityisesti linnustollisiin vaikutuksiin tulee kiinnittää huomiota. Liiton mielestä arviointiprosessissa tulee riittävällä tarkkuudella selvittää voimaloiden määrän, koon ja sijoittumisen vaikutukset sekä lähemmäksi sijoittuvien hankkeiden yhteisvaikutukset, jotka kohdistuvat Haukisuo-Härkäsuu-Kukkoneva, Laihistenneva-Härkäneva-Vahasenjoki sekä Matosuon (FI0800038, SAC) Natura-alueiden suojeluperusteisiin sekä alueella pesivään uhanalaiseen lajiin. Myös metsäpeuran liikkuminen alueella tulee ottaa huomioon. Yhteisvaikutusten arvioinnissa on syytä mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon myös Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 mukainen kokonaisuus.

Lausunnon on valmistellut maakuntasuunnittelija Valtteri Paakki, valtteri.paakki@keskisuomi.fi, 040 525 6059

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

